
Praha ztrácí chytré hlavy, chybí peníze na vědu

Praha ztrácí chytré hlavy, chybí peníze na vědu

27.10.2009, rubrika: Z metropole, strana: 4, autor: LUKÁŠ MAREK

Metropole podpoří evropskými penězi 13 projektů za více než 441 milionů korun. To však zdaleka nestačí, ostře jí začaly konkurovat kraje

Praha/ Hlavní město je v České republice největší baštou nejrůznějších vědeckých a výzkumných ústavů. Má dostatečné zázemí a prostor pro to, aby zde byla vědecká a výzkumná (VaV) činnost co nejvíce podporována. Přesto mají nyní v Praze obavy z odlivu „chytrých hlav“.

Systém je totiž nastaven tak, že ostatní kraje mohou získávat na VaV z Evropské unie mnohem více peněz než právě hlavní město. Magistrát se proto nyní snaží zajistit co možná nejvíce prostředků, aby vědci v Praze zůstali.

Miliony na výzkum léčby AIDS i pivo

Praha prostřednictvím evropských fondů podpoří vědeckovýzkumné projekty 441,5 miliardy korun. Jedná se celkem o 13 projektů, které musejí mít další využití v praxi. Vše minulý týden schválilo zastupitelstvo.

„Podpořili jsme například projekt Fakultní nemocnice Na Bulovce. Získala přes třináct milionů na nové technické vybavení laboratoří zabývajících se výzkumem AIDS. Spolupracuje na něm s Karlovou univerzitou. Ale peníze půjdou například i na zdokonalení výzkumu v pivovarnictví,“ vyjmenovala náměstkyně primátora Markéta Reedová (SNK ED). Šanci získat peníze měly vědecké instituce, vysoké školy, ale například i soukromé firmy, a to v rámci druhé výzvy z Operačního programu Praha – Konkurenceschopnost. „Celkem bylo přihlášeno 47 projektů s žádostmi, které značně převyšují naše možnosti. I to ukazuje, jak velký zájem o tento program byl,“ pokračovala Markéta Reedová.

Premiér Jan Fischer před časem uvedl, že oblast vědy a výzkumu bude pro úřednickou vládu jednou z prioritních. Podle něj je důležité dávat peníze na správné projekty, protože někdy putují finance na ty, které toho podle jeho slov nejsou hodny.

Právě ohledně rozdělování peněz se vedou veliké dohady. „V Praze je polovina ze všech vědeckých pracovišť v ČR, je zde to nejlepší zázemí, i proto by sem mělo mířit největší množství financí. Jinak budou tato místa v ohrožení. Obávám se, že ostatní kraje, které mohou nyní získávat mnohem větší peníze, budou někdy vytvářet umělé a neefektivní projekty. Tento stav není správný, v krajích zkrátka to potřebné zázemí nemají,“ obhajuje Prahu náměstkyně Reedová.

Proti jsou ale například v Moravskoslezském kraji. Nelíbí se jim, že většina prostředků na vědu a výzkum doposud směřuje do hlavního města. „Pokud se podíváme, jak je kapacita financí rozdělena podle jednotlivých regionů, tak vidíme, že naprostá většina těch prostředků je v Praze, něco v Jihomoravském kraji a něco málo ve Středočeském. Ty další kraje jsou prakticky bez podpory,“ řekl ve svém nedávném projevu rektor Vysoké školy báňské-Technické univerzity v Ostravě Tomáš Čermák.

Praze škodí, že je úspěšná

Hlavní město má letos v programu na podporu VaV k dispozici 1,7 miliardy korun, na jiné kraje je však podle Markéty Reedové vyčleněno až 56 miliard z fondů EU. Za vším stojí výše hrubého domácího produktu (HDP), který v Praze dosahuje 150 procent evropského průměru, což je mnohem více než jinde, a proto i peněz z EU nemůže Praha získat tolik.

Jinak výdaje na vědu a výzkum činily v naší zemi vloni 1,46 procenta HDP, předloni to bylo 1,54 procenta. „Neplníme tedy ani z poloviny to, co jsme si předsevzali, ale v Evropě nejsme zdaleka jediní,“ informoval Martin Mana z Českého statistického úřadu. Hůře jsou na tom například v Maďarsku či Polsku a na Slovensku. Průměr EU je 1,77 procenta.

Na VaV by mělo v příštích letech putovat ze státního rozpočtu bezmála 25 miliard korun. Ale například Akademii věd, která je největší vědeckou institucí v ČR, hrozí, že její dotace příští rok klesne o více než jednu miliardu. Což vede dlouhodobě k protestům a obavám z likvidace akademie, protože její rozpočet by měl klesat i v dalších letech.